

Opfølgning på Sundhedsaftalen på psykiatriområdet

- status på arbejdet i klyngerne

Dato 22-08-2017

Randi Nedergaard-Hansen

Tel. +4540242674

Randi.nedergaard.hansen@stab.rm.dk

1-30-72-228-12

Side 1

I Sundhedsaftalen knytter en række af målene sig til forbedringer for borgere med psykisk sygdom, eksempelvis:

- Bedre sundhed for borgere med psykisk sygdom
- Den sociale ulighed mindskes
- Flere borgere bevarer tilknytning til arbejdsmarkedet/uddannelse i forbindelse med sygdom
- Flere borgere er trygge, når de i deres behandlingsforløb krydser sektorgrænser

Sundhedsstyregruppen identificerede på sit møde den 19. januar 2017 en række udviklingsområder inden for psykiatri, som skulle danne grundlag for videre drøftelser og initiativer i klyngerne.

De udvalgte udviklingsområder er:

- Udvikling af samarbejdet med parterne på det akutte område med henblik på øget ligestilling af borgere med psykisk sygdom og borgere med somatisk sygdom – herunder indlæggelsesforebyggende indsatser
- Brobyggerfunktion – let gensidig adgang for samarbejdspartner
- Borgere med både misbrug og psykiatri, spiseforstyrrede, selvskadende og retspsykiatri
- Fælles kompetenceudvikling i forhold til at sikre gode overgange og sammenhængende patientforløb
- Samarbejde mellem PPR, almen praksis og regionspsykiatrien på børne- og ungeområdet.

Klyngerne fik i forlængelsen af udvælgelsen af udviklingsområder til opgave at udvælge 1-2 udviklingsområder som klyngen ville arbejde særligt fokuseret med.

Det blev endvidere besluttet at der i forlængelse af den regionale psykiatriplan skulle planlægges en strategisk drøftelse af det videre samarbejde på psykiatri-området på Sundhedsstyregruppens møde den 6. september 2017.

Sundhedsaftalesekretariatet har som bidrag til Sundhedsstyregruppens drøftelse indhentet en status på arbejdet i klyngerne.

Vest-klyngen

Vest-klyngen oplyser, at psykiatri-området skal drøftes på det kommende Klyngestyregruppemøde – blandt andet med nedenstående:

Regionspsykiatrien Vest og kommunerne i Vestklyngen vil ifølge "Pejlemærker for samarbejdet", februar 2017 blive bedre til:

- At sikre en sammenhængende indsats i forbindelse med behandling – ambulante eller som indlagt
- At samarbejde i det akutte felt – det vil sige i det felt, hvor en borgers tilstand forværres og borgeren er i risiko for indlæggelse.

Målet er:

- At støtte borgerens selvbestemmelse, støtte mestring af egen sygdom, forebygge funktionstab og (gen-) indlæggelse.
- En øget ligestilling af borgeren med psykisk sygdom med borgere med somatisk sygdom.

Vest-klyngen har særligt fokus på den akutte patient.

Kommuner og regionspsykiatri har aftalt, hvordan de med fælles datatræk kan følge udviklingen. Data ser til eksempel på:

- Antal/andel akutte indlæggelser
- Aldersprofiler på borgere med kontakt til socialpsykiatrien
- Sagsbehandlingstider på bostøtte og botilbud.

Derudover har vi i Vestklyngen et særligt fokus på antal henvisninger til rygestop fra socialpsykiatrien samt antallet af forløb fælles mellem Akut Ambulant Team/Mobilteam og kommunerne

Vestklyngen har siden februar 2017 arbejdet efter "Fælles Pejlemærker for samarbejdet mellem Regionspsykiatrien Vest og Kommunerne i Vestklyngen".

Som supplement til denne aftale er der på baggrund af ændringerne i Regionspsykiatrien etableret en ny samarbejdsplatform for indsatser til borgere med psykisk sårbarhed/psykisk sygdom i de tre nordvestjyske kommuner. I denne aftale indgår Holstebro, Lemvig og Struer, almen praksis og regionspsykiatrien Vest - "Psykiatrien i Nordvest" med henblik på at skabe mere helhedsorienteret indsats for målgruppen.

Midt-klyngen

Midt-klyngen har valgt følgende udviklingsområder:

- Udvikling af samarbejdet mellem parterne på det akutte område med henblik på øget ligestilling af borgere med psykisk sygdom og borgere med somatisk sygdom (herunder indlæggelsesforebyggende indsatser)
- Brobyggerfunktion – let gensidig adgang for samarbejdsparter

I begge spor skal der være fokus op fælles kompetenceudvikling.

Derudover ønsker Midt-klyngen at kortlægge de borgere, der afvises i psykiatriens visitation.

Disse borgere henvises i stedet til at søge privat praktiserende psykiatere, hvor der er lange ventetider.

Status for arbejdet er, at der er nedsat en tværsektoriel ad hoc-gruppe til at løse opgaven.

Gruppen skal på et møde den 21. august 2017 give et oplæg om deres umiddelbare tanker omkring opgaven. Det er aftalt, at gruppen afrapporterer resultaterne af deres arbejde primo december. Der er derfor ikke for nuværende igangsat konkrete initiativer.

Horsens

Horsensklyngen vil arbejde i to spor på psykiatriområdet:

- Samarbejdet på det akutte område
- Borgere med dobbeltdiagnoser og misbrug.

Der er enighed om, at det er nødvendigt med tættere samarbejdet mellem hospitalet og kommunerne at styrke den relationelle koordinering. Der er mange områder, hvor samarbejdet kan styrkes.

Vi skal bruge erfaringerne fra samarbejdet på det somatiske område med hurtig kontakt efter indlæggelse, kommunikation i MEDCOM standarder o.a. til gavn for samarbejdet på psykiatriområdet.

Det tættere samarbejde og bedre kendskab til hinandens områder vil formentlig gavne arbejdet med at nedbringe ventetiden på udskrivelse.

Horsens-klyngen er i gang med at etablere en arbejds-/planlægningsgruppe til at tilrettelægge det videre arbejde med deltagere fra henholdsvis psykiatriske afdeling og den somatiske del af hospitalet.

Gruppen referer til formandsskabet for klyngestyregruppen, som mødes til videre planlægning den 4. september 2017.

Desuden er temaet for det strategiske værksted i Horsensklyngen i november: "Alkohol" som tilrettelægges i samarbejde mellem psykiatri og somatik.

Det strategiske værksted har til formål at supplere de fokuserede indsatser i samarbejdet mellem almen praksis, region og kommuner.

Der afholdes således årligt et strategisk værkstedsforum, hvor direktører og sundhedschefer fra kommuner og hospital samt praksiskoordinator og udvalgte afdelingsledelser fra hospitalet mødes en hel dag.

Formålet med værkstedet er at få tid til at arbejde i dybden med et mere strategisk og værkstedsbaseret udvalgt tværsektorielt indsatsområde, som alle tre parter finder særligt påtrængende at sætte i et fælles udviklingsspor og hvor økonomi og ressourcendriftelsen kan

afklares på "stedet" eller ikke spænder ben for drøftelser og mulige ideer til indsatser. Samtidigt afklares, hvordan der kan sikres ledelsesmæssig efterspørgsel. Udviklingssporene følges ved aftalt monitorering og implementeres som datadrevne forbedringer.

Randers

Randersklyngen har besluttet at arbejde videre med:

- Udvikling af samarbejdet mellem parterne på det akutte område med henblik på øget ligestilling af borgere med psykisk sygdom og borgere med somatisk sygdom
- Brobyggerfunktion – let gensidig adgang for samarbejdspartnere.

Der er nedsat en arbejdsgruppe, som har til formål at skabe hurtige og hensigtsmæssige patientforløb på tværs af sektorer i Randersklyngen.

En positiv konsekvens heraf forventes at være, at sagsbehandlingsprocessen for borgeren forkortes. Der ud over er det samtidig med til at forebygge u hensigtsmæssige lange indlæggelser og genindlæggelser.

Arbejdsgruppen indleder sit arbejde i august/september og afrapporterer til klyngestyregruppen i november måned.

De øvrige udviklingsområder har også været drøftet i klyngestyregruppen og almen praksis oplyste, at det er områder, der fylder meget i dagligdagen.

Randersklyngen afholder en udviklingsdag i regi af sundhedsstrategisk ledelse i september måned, som forventes at give inspiration til laboratorium om psykiatri og her vil de øvrige udviklingsområder blive tænkt ind.

Århus

I Aarhus-klyngen er der ikke udvalgt et eller flere af de foreslåede udviklingsområder.

Klyngestyregruppen, Direktørforum, har den 2. juni 2017 haft en temadrøftelse om samarbejdet på psykiatriområdet. Her er påpeget en række områder/problemstillinger, som parterne over den kommende tid sætter fokus på.

Aarhus-klyngen har i første omgang valgt, at temadrøftelsen omhandler "psykiatri". Senere tager Aarhus-klyngen en temadrøftelse af mental sundhed, psykisk sundhed og trivsel.

Politisk aftale

Sideløbende med drøftelserne om psykiatri i Direktørforum har der på politisk niveau været drøftelser og forhandlinger mellem Regionsrådsformand Bent Hansen og rådmand Thomas Medom om strategi og retning på de kommende års samarbejde på psykiatri området.

Der foreligger nu en fælles aftale, og dermed et politisk afsæt for samarbejdet på psykiatriområdet. Aftalen tager udgangspunkt i de gode erfaringer, der er for samarbejdet

mellem region og kommune. Aftale vil blive brugt som baggrund for videreudvikling af det tværsektorielle samarbejde på psykiatriområdet i Aarhus-klyngen.

Psykiatriens Hus

Et af elementerne i den politiske aftale er et ønske om at etablere en form for "Psykiatriens Hus" i Aarhus området.

Det nærmere indhold heri bliver drøftet i et samarbejde mellem regionens psykiatriområde samt Aarhus Kommune, Magistratsafdelingen for Sociale forhold og Beskæftigelse samt Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg, og vil indgå i de kommende budgetforhandlinger hhv. i Region Midtjylland og Aarhus Kommune i september 2017.

"Unge med ondt i livet" – psykisk sårbare unge

Aarhus-klyngen har bl.a. på foranledning af de praktiserende lægers input, haft fokus på den voksende gruppe af unge sårbare i deres praksis, som de har svært ved at finde støtte/hjælp til i de eksisterende tilbud. De unge er ikke så syge, at der er tale om, at deres funktionsnedsættelse kræver hospitalsbaseret psykiatri, men "en hånd i ryggen til at klare tilværelsesprojektet".

Der er mange tilbud om støtte/hjælp – hvordan udbredes kendskabet og brugen af dem?

I arbejdet med at finde fælles veje på tværs af kommune/region og praktiserende læger/uddannelsesinstitutioner kan vi konstatere, at der er rigtig mange gode tiltag i gang tæt på børn og unges liv, dér hvor det er væsentligt at indsatsen ydes. Dette gælder for både skolesøgende børn, unge mellem skole og uddannelse og unge på uddannelsesinstitutionerne.

Der er fra praktiserende læger et ønske om, at de er "Én indgang" til alle disse tilbud. Der er på nuværende tidspunkt tydelige indgange, når det drejer sig om unge under 18 år.

Styregruppen for børn, unge og familien sørger derfor for, at der rettes henvendelse til de praktiserende læger i Aarhus kommune om, at de kan henvise de unge, der er i risikogruppen for at udvikle angst, til Ungdomscentret.

For unge mellem 15 og 24 er der desuden mulighed for at henvende sig til Gratis psykologhjælp eller Studenterrådgivningen.

Aarhus-klyngen er dog stadig ikke i mål med, hvordan viden om de mange indsatser til målgruppen bedst formidles.

Samarbejdet omkring borgere med psykisk sygdom og samtidigt misbrug.

I forlængelse af et satspuljeprojekt kaldet "Brobygningsprojektet til styrket samarbejde omkring borgere med psykisk sygdom og samtidigt misbrug er der lavet en "Administrativ samarbejdsaftale vedrørende den særligt sårbare gruppe af mennesker med psykisk sygdom i kombination med alkohol- og/eller stofmisbrug i Aarhus". Samarbejdsaftalen er godkendt i juni 2017 og skal nu implementeres. De to væsentlige elementer i aftalen er etablering af makkerpar på tværs af kommune og regionspsykiatri og udarbejdelse af koordinerende indsatsplaner.